ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора, заступника генерального директора з науково-організаційної роботи ДУ «ВЦМД НАМН України», керівника відділення проблем здоров'я жінки фертильного віку Подольського Василя Васильовича на дисертаційну роботу Октисюк Жанни Сергіївни на тему «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку», подану в разову спеціалізовану вчену раду 26.613.245 Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (наукова спеціальність – 14.02.03 «Соціальна медицина»)

Актуальність обраної теми

Організація інтегрованого надання первинної медичної допомоги є надзвичайно актуальною в сучасних умовах, оскільки вона відповідає на виклики, з якими стикається система охорони здоров'я: сприяє поліпшенню якості медичних послуг, забезпечує доступність і ефективність лікування, а також підвищує задоволеність пацієнтів сервісами охорони здоров'я. Важливо розглядати інтеграцію як ключовий фактор у стратегіях розвитку системи охорони здоров'я для досягнення стійких результатів у напрямку покращення здоров'я населення, зокрема репродуктивного здоров'я жіночого населення.

Репродуктивне здоров'я жінок в умовах низького рівня народжуваності як частина популяційного здоров'я та якісна характеристика відтворення населення, набуває високої медико-соціальної значущості.

Тому комплексне медико-соціальне дослідження Октисюк Ж.С., у якому обґрунтовано модель організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку слід визнати надзвичайно актуальним, та таким, що відповідає своєчасним вимогам.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація Октисюк Жанни Сергіївни є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри управління охороною здоров'я Національного університету

охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика «Обґрунтування інноваційних моделей управління та оптимізації організаційних форм діяльності органів, підприємств та закладів охорони здоров'я» (державний реєстраційний номер 01200U101680, термін виконання 2020-2024 рр.).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій сформульованих в дисертації, їх достовірність

Всі етапи дисертаційного дослідження були проведені відповідно до визначеної мети та поставлених завдань. Дисертаційна робота басується на великому масиві даних. Автором опрацьовано 181 спеціально розроблену анкету щодо вивчення питань інтегрованого надання первинної медичної допомоги серед жінок репродуктивного віку; 95 анкет серед лікарів загальної практики-сімейної медицини; 98 анкет серед лікарів акушерів-гінекологів та 98 анкет серед організаторів охорони здоров'я, що є достатнім для статистичної обробки.

Для оцінки результатів застосовано сучасні методи статистичної обробки, що забезпечило високу точність та об'єктивність аналізу. Результати дослідження проаналізовано за допомогою сучасного програмного забезпечення Google Docs, Microsoft Excel 2010 та Statsoft STATISTICA 12.0. Положення та висновки, викладені в дисертації, є науково обґрунтованими, повністю відповідають завданням дослідження, статистично достовірними і практично значущими, що повністю відповідає критеріям до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі медицини.

Наукова новизна, теоретична та практична цінність результатів дослідження

Науковою новизною результатів дослідження Октисюк Ж.С. є обґрунтування моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку, яка за рахунок комплексного підходу, що включає: просвітницьку, профілактичну роботу з жінками репродуктивного віку; застосування науково-освітніх технологій для лікарів ЗПСМ, лікарів акушерів-

гінекологів та організаторів охорони здоров'я; а також науково-правове, організаційно-методичне, матеріально-технічне та науково-інформаційне забезпечення, призведе до підвищення медико-соціальної ефективності надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в доповненні теорії соціальної медицини в частині вчення про управління охороною здоров'я, зокрема про організацію первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вони стали підставою для створення і впровадження моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку на галузевому, регіональному і місцевому рівні: в навчальний процес в закладах вищої освіти та в діяльність закладів ПМСД м. Києва, Київської області та Кіровоградської області, що підтверджується 9-ма актами впровадження.

Характеристика розділів, оцінка змісту та оформлення дисертаційної роботи

Дисертаційна робота складається з анотації, вступу, шести розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків та викладена на 236 сторінках друкарського тексту, ілюстрована 56 таблицями, 54 рисунками. Список використаної літератури включає 122 джерела, з них 68 англомовних.

Дисертація оформлена відповідно до Державних стандартів і діючих вимог МОН України.

Вступ відображає актуальність теми роботи, мету, завдання дослідження, наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, а також зв'язок її з науковими програмами.

У **першому розділі** автор аналізує велику кількість літературних джерел, основний масив яких - англомовні джерела, чітко окреслює коло невирішених і дискусійних запитань, які необхідно детально і всебічно вивчати. Автором представлено сучасний, методологічно правильно оформлений аналіз літературних джерел за темою дослідження, достатній за об'ємом, з чітко структурованим

текстом.

Другий розділ присвячений обґрунтуванню структури програми дослідження, яка передбачала виконання дослідження в шість організаційних етапів. Детально описана структура спеціально розроблених анкет для виконання дослідження, сформовано репрезентативну вибірку досліджуваних та доречно використані сучасні статистичні методи, що свідчить про високу наукову цінність отриманих результатів.

У **третьому розділі** представлено результати аналізу стану репродуктивного здоров'я жіночого населення в Україні. Досліджено стан захворюваності на інфекції, що передаються статевим шляхом, проаналізовано частоту абортів та стан онкогінекологічних захворювань серед жіночого населення України, як чинника впливу на репродуктивне здоров'я жінок. Розділ викладений послідовно, з чітко сформульованими висновками.

В **четвертому розділі** автор представляє результати вивчення ставлення та готовності жінок репродуктивного віку, лікарів загальної практики сімейної медицини (ЗПСМ), акушерів гінекологів та організаторів охорони здоров'я до інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку за результатами їх анкетування. Розділ є дуже детальним та послідовним, з численними графіками та таблицями з статистично обробленими переконливими результатами.

В **п'ятому розділі** викладено аналіз самооцінки рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів ЗПСМ з деяких питань щодо надання акушерсько-гінекологічної допомоги; аналіз оцінки лікарями акушерами-гінекологами рівня теоретичної та практичної підготовки лікарів ЗПСМ з деяких питань щодо надання акушерсько-гінекологічної допомоги; аналіз оцінки організаторами охорони здоров'я пріоритетності організаційних складових, що впливають на реалізацію інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку та можливості закладів первинної медико-санітарної допомоги щодо надання послуг з репродуктивного здоров'я. Матеріал розділу викладений послідовно, з

використанням статистично оброблених результатів та відповідає поставленим завданням.

У **шостому розділі** представлена функціонально-організаційна модель організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку. Всі складові моделі детально та логічно обґрунтовані та заслуговують на подальше практичне використання.

Слід відзначити, що розроблена модель, у ході її експертної оцінки 20-ма висококваліфікованими фахівцями, отримала за своїми характеристиками високі оцінки: 9,2 - 9,9 балів за 10-ти бальною шкалою.

Висновки дисертаційного дослідження чітко та послідовно викладені, відповідають завданням дослідження та повністю відображають отримані результати дослідження.

У **додатках** представлено список публікацій автора за темою дисертації, відомості про апробацію результатів дисертації, анкети соціологічного опитування щодо вивчення питань інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку, анкету експертної оцінки розробленої моделі, та 9 актів впровадження результатів дослідження.

Повнота викладення матеріалів дисертації у наукових публікаціях

Результати дисертаційного дослідження повністю викладені у 12 наукових працях, з них:

- 3 статті у наукових фахових виданнях України;
- 2 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus (українському та іноземному);
- 7 тез у наукових збірках українських та міжнародних науково-практичних конференцій та симпозіуму.

Особистий внесок здобувача в отримання наукових результатів

Автором самостійно проведено теоретичний аналіз наукової медичної літератури за темою дослідження; розроблено програму дослідження та обрано

методи дослідження відповідно до мети та поставлених завдань; розроблено анкети соціологічного опитування, анкети експертної оцінки результатів проведеного дослідження; сформовано базу даних з первинних джерел, проведено їх упорядкування, статистичну обробку, аналіз та інтерпретацію отриманих результатів; особисто здійснено розробку та обґрунтування моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку; впровадження окремих елементів моделі в діяльність закладів охорони здоров'я.

Дані про відсутність порушень академічної доброчесності

За результатами перевірки дисертаційної роботи Октисюк Ж. С. порушень академічної доброчесності, ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації не виявлено. Подана до захисту дисертація є оригінальною, самостійно виконаною, авторською роботою здобувача.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації не носять принципового характеру, не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи.

Запитання:

1. Яка, за даними Вашого дослідження, основна причина недостатнього звернення пацієнток до сімейного лікаря з тими чи іншими проблемами репродуктивного здоров'я?
2. Яка вікова когорта сімейних лікарів менш за все спроможна надавати послуги з питань репродуктивного здоров'я?

Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Октисюк Ж. С. на тему «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку» відповідає паспорту спеціальності 222 «Медицина»,

науковій спеціальності «Соціальна медицина». Дисертація повністю відповідає профілю разової спеціалізованої вченої ради.

Відповідність дисертації вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Актуальність теми даної дисертаційної роботи Октисюк Жанни Сергіївни, відповідність меті та завданням, якісно проведене дослідження, обґрунтованість висновків підтверджують доцільність та ефективність розробленої і впровадженої функціонально-організаційної моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку. Всі результати дослідження можна вважати достовірними, вони мають суттєву теоретичну і практичну значущість, наукову новизну та повністю викладені в опублікованих працях.

На основі цього можна стверджувати, що дисертація Октисюк Жанни Сергіївни на тему: «Медико-соціальне обґрунтування моделі організації інтегрованого надання первинної медичної допомоги жінкам репродуктивного віку» повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а також вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 із змінами, а її автор Октисюк Ж. С. заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» (наукова спеціальність – «Соціальна медицина»).

Офіційний опонент:
Заступник генерального директора
з науково-організаційної роботи
ДУ «ВЦМД НАМН України»,
керівник відділення проблем
здоров'я жінки фертильного віку,
д.мед.н., професор

Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України» Ідентифікаційний код 45460059 м. Київ Україна

ОСОБИСТИЙ ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Василь ПОДОЛЬСЬКИЙ
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ТА ДІЛОВОДСТВА